

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

povolení. Přesto se podařilo, po domluvě se stavebníkem, zbytek objektu prozkoumat. Získaný materiál postrádá jakékoliv výzdobné či funkční prvky potřebné pro konkrétnější specifikaci, ale po technické stránce je natolik výrazný, že dovoluje objekt datovat alespoň rámcově, a to na přelom 3. a 2. tisíciletí př. n. l. Jedná se o první evidovaný archeologický nález z tohoto místa.

Miroslav Šmíd, ÚAPP Brno

Resumé:

Kostelec na Hané (Bez. Prostějov), „Kozí brada“. TBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

Kostelec na Hané (Bez. Prostějov), Smržická Str. Spätäncolithikum. Siedlung. Rettungsgrabung.

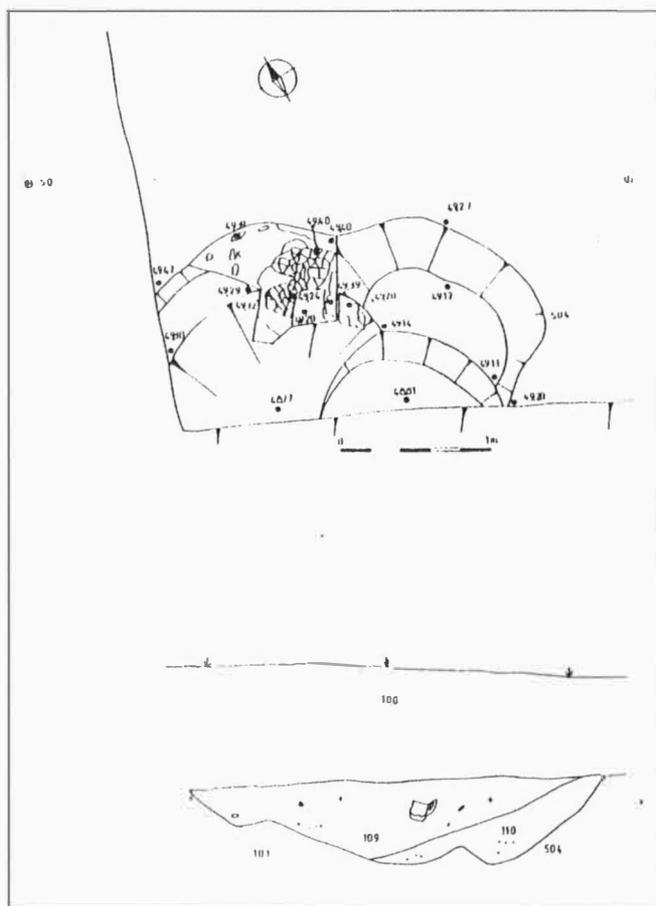
MAŠOVICE (okr. Znojmo)

„Pšeničné“. JeK. Sidliště. Záchraný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu v katastru Mašovic, v trati „Pšeničné“ (srov. kap.

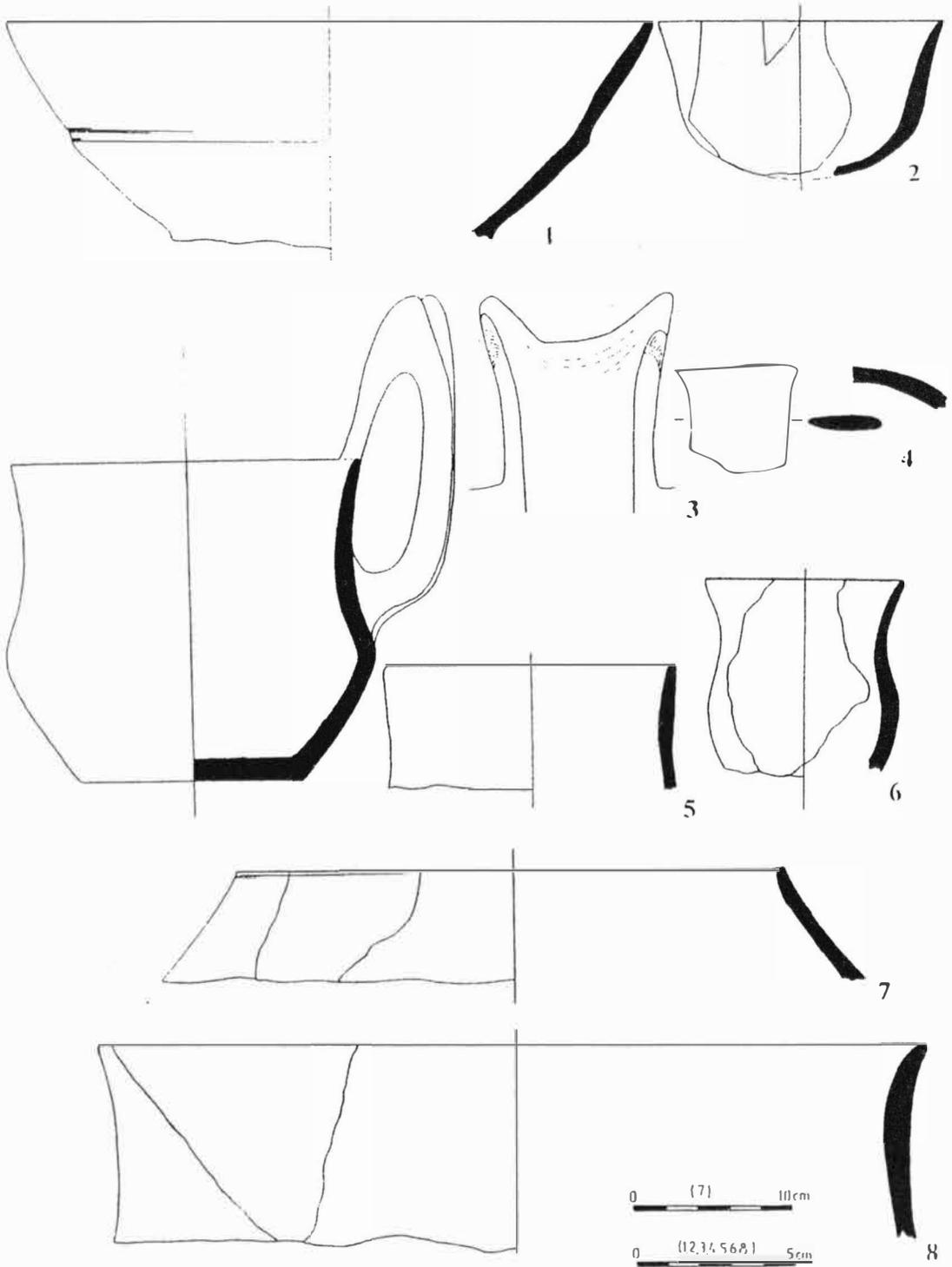
Neolit), se podařilo prozkoumat jeden objekt jevišovické kultury. Je interpretován jako větší soujámí (jáma 504), v němž se dochoval prostor pece s částí destruované kopule (obr. 4). Jeho maximálně zjištěné rozměry jsou 2,8x1,38x0,56 m. Z pece s parametry 0,56x0,64 m se dochoval především výmaz dna. Dno i kopule bylo zpevněno menšími lomovými kameny dyjského masivu. Pochází z něho reprezentativní soubor keramiky, mimo jiné i téměř celý hrnek s rohatým uchem (obr. 5:3).

S obdobnými nálezy těchto nádob se setkáváme např. na „Palliardiho hradisku“ u Vysočan a dalších lokalitách. Podle třídění A. Medunové by objekt mohl náležet spíše starší fázi jevišovické kultury, pro kterou jsou charakteristické vazhy na prostředí řivnáčské kultury v Čechách. Mimo toto soujámí jsme zachytili pozůstatky kulturní vrstvy (kont. 282) jevišovické kultury, které vyplňovaly mísovitou prohlubeň v obou příkopech kultury s moravskou malovanou keramikou (jámy 503 a 513). Umožňuje nám tak stanovit definitivní zaplnění příkopu přibližně tisíc let po jeho vzniku.

Obr. 4. Mašovice, „Pšeničné“. Terénní úpravy. Půdorys a profil soujámí 504 jevišovické kultury s destruovanou pecí. Kresba J. Kašpárková.

Mašovice, „Pšeničné“. Terrainregulierungen. Grundriß und Profil des Objektes Nr. 504 der Jevišovicer Kultur. Zeichnung von J. Kašpárková.

Obr. 5. Mašovice - „Pšeničné“. Terénní úpravy. Výběr keramického materiálu z objektu 504 jevišovické kultury. Kresba Z. Čížmář, J. Kašpárková.

Mašovice - „Pšeničné“. Terrainregulierungen. Objekt 504, Keramik der Jevišovicer Kultur (Auswahl). Zeichnung von Z. Čížmář und J. Kašpárková.

Objekt potvrzuje naše zjištění z listopadu 2000, kdy se podařilo ve výkopu pro kabel NN zdokumentovat jeden větší objekt této kultury. Ten je vzdálen od zkoumané plochy cca 50 m východ-

ním směrem a potvrzuje tak existenci většího sídliště.

Zdeněk Čížmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Mašovice (Bez. Znojmo), „Pšeničné“.
Jevišovicer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

OLOMOUC (k. ú. Slavonín, okr. Olomouc)
„Horní lán“. KKA, KŠK, KZP. Sídliště. Pohřebiště.
Záchranný výzkum.

Na prozkoumané ploše (popis výzkumu - viz kap. Doba bronzová) bylo zachyceno 47 sídlištních objektů z mladšího (KKA) a pozdního (KZP) eneolitu a 7 kostrových hrobů patřících kultuře se šňůrovou keramikou.

Nově objevené pohřebiště náleží kultuře se šňůrovou keramikou. K této nekropoli řadíme 7 hrobů (H160-H165, H167). Hroby byly orientovány S-J (1x) či J-S (4x). Obsahovaly kromě špatně zachovaných skeletů i zbytky keramických nádob (13 ks v 6 hrobech), dvě sekery, štípanou industrii (4 ks) a jeden kostěný nástroj. V jednom případě (H167) bylo v zásypu jámy i kolem celého skeletu nalezeno přibližně 40 ks drobných kostěných korálků. Ve dvou hrobových jamách orientovaných S-J nebyly kromě milodarů nalezeny příslušné pohřby. Všechny jámy měly obdélný půdorys se zaoblenými rohy. U hrobu H164 byla na dně mělké jámy zaznamenána i konstrukční úprava stěn. Jednalo se o neúplný mělký žlábek, respektující vnitřní obvod dna, široký 5-10 cm, vedle nějž byly podél kratší S a J strany zahlobbeny vždy čtyři mělké jamky s průměrem nepřesahujícím šířku obvodového žlábků. Tuto poměrně subtilní konstrukci je možné interpretovat jako výdřevu či výplet pohřební komory.

Osídlení z období eneolitu bylo ve Slavoníně zaznamenáno nejméně ve dvou etapách, a to v období kultury kulovitých amfor (KKA) a kultury zvoncovitých pohárů (KZP). Jámy – jak sídliště KKA (20 objektů), tak i KZP (27 objektů) – byly nepravidelně roztroušeny po celé ploše lokality. Většinu objektů tvoří zásobní jámy či hliníky s hospodářskou funkcí. Menší část takto datovaných objektů je určena jako kulevé jamky, a proto je můžeme na této lokalitě považovat za pozůstatky nadzemních objektů s dřevěnou konstrukcí.

*Marek Kalábek, Arkadiusz Tajer,
Vendula Prečanová, AC VM Olomouc*

Resumé:

Olomouc (Kataster Slavonín, Bez. Olomouc), „Horní lán“. Kugelamphoren, GBK. Siedlungcn. Schnurkeramik. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

OŘECHOV (k. ú. Ořechovičky, okr. Brno-venkov)

180 m S okraje obce. KZP. Sídliště. Povrchový průzkum.

Povrchovým sběrem byla objevena nová lokalita. Na polykulturním sídlišti bylo zjištěno osídlení nositeli kultury zvoncovitých pohárů, doložené okrajem misky s rozšířeným okrajem. Další střepový materiál z této lokality lze obecně zařadit do eneolitu (dále viz kap. Neolit, Doba železná).

*Martin Kuča, Petr Žákovský, Kamil Smíšek,
Petr Vysloužil, FF MU Brno*

Resumé:

Ořechov (Kataster Ořechovičky, Bez. Brno-venkov), 180 m N von der Gemeinde. GBK. Siedlung. Terrainbegehung.

POLEŠOVICE (okr. Uherské Hradiště)

„Nivy“. KKK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při záchranném výzkumu prováděném v roce 2001 v písčinné na katastru obce Polešovice (popis lokality - viz kap. Doba železná) bylo odkryto 269 archeologických objektů, z nichž většinu představovaly kulevé jamky a běžné sídlištní objekty, náležící mj. také do eneolitu (kultura s kanelovanou keramikou).

Marek Lečbých, ÚAPP Brno

Resumé:

Polešovice (Bez. Uherské Hradiště), „Nivy“. Badener Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV (k. ú. Čechůvky, okr. Prostějov)

„Kopaniny“. KNP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících lednu až březnu 2001 bylo v poloze Kopaniny JV Čechůvek prozkoumáno několik desítek objektů. Dva z nich patřily kultuře s nálevkovitými poháry. Při hloubení rýhy pro uložení vysokotlakého plynovodního potrubí byla narušena východní část kruhové jámy o průměru 1,5 m s plochým dnem zapuštěným 0,5 m pod úroveň sprašového podloží. Na dně jámy byly uloženy, obráceny dny vzhůru, 3 nálevkovité poháry. Objekt překrytý mohutnou vrstvou splachů byl rozpoznán až na profilu výkopu. V ústí objektu, 0,4 m nad jeho dnem, ležela kostra mladíka ve věku 15-17 let (antropologickou expertizu provedla M. Dočkalová). Zemřelý byl uložen na zádech, hlava obrácená obličejem k S směřovala na Z (obr. 7). Nebožtík ležel jakoby na levém boku s hlavou na levém rameni, čemuž odpovídalo i uložení v kolenu pokrčených nohou. Levá ruka se dotýkala kolena levé nohy, pravá, v lokti ohnutá, byla položena přes břicho. U pánve zesnulého byly

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00